

T11

*Achilleide I, 560-674***Il corteggiamento e la seduzione**

- 560** At procul occultum falsi sub imagine sexus
Aeaciden furto iam noverat una latenti
Deidamia virum; sed operatae conscia culpae
cuncta pavet tacitasque putat sentire sorores.
Namque ut virginleo stetit in grege durus Achilles
- 565** exsolvitque rudem genetrix digressa pudorem,
protinus elegit comitem, quamquam omnis in illum
turba coit, blandeque novas nil tale timenti
admovet insidias: illam sequiturque premitque
improbus, illam oculis iterumque iterumque resumit.
- 570** Nunc nimius lateri non evitantis inhaeret,
nunc levibus sertis, lapsis nunc sponte canistris,
nunc thyrso parcente ferit, modo dulcia notae
fila lyrae tenuesque modos et carmina monstrat
Chironis ducitque manum digitosque sonanti
- 575** infringit citharae, nunc occupat ora canentis
et ligat amplexus et mille per oscula laudat.
Illa libens discit, quo vertice Pelion, et quis
Aeacides, puerique auditum nomen et actus
adsidue stupet et praesentem cantat Achillem.
- 580** Ipsa quoque et validos proferre modestius artus
et tenuare rudes attrito pollice lanas
demonstrat reficitque colos et perdita dura
pensa manu; vocisque sonum pondusque tenentis,
quodque fugit comites, nimio quod lumine sese
- 585** figat et in verbis intempestivus anhelet,
miratur; iam iamque dolos aperire parantem
virginea levitate fugit prohibetque fateri.
Sic sub matre Rhea iuvenis regnator Olympi
oscula securae dabat insidiosa sorori
- 590** frater adhuc, medii donec reverentia cessit
sanguinis et versos germana expavit amores.
[tandem detecti timidae Nereidos astus.]
Lucus Agenorei sublimis ad orgia Bacchi
stabat et admissum caelo nemus; huius in umbra
- 595** alternam renovare piae trieterida matres
consuerant scissumque pecus terraque revulsas
ferre trabes gratosque deo praestare furores.
Lex procul ire mares; iterat praecepta verendus
ductor, inaccessumque viris edicitur antrum.
- 600** Nec satis est: stat fine dato metuenda sacerdos
exploratque aditus, ne quis temerator oberrret
agmine femineo: tacitus sibi risit Achilles.
Illum virginae ducentem signa catervae

- magnaque difficii solventem bracchia motu
605 – et sexus pariter decet et mendacia matris –
 mirantur comites. Nec iam pulcherrima turbae
 Deidamia suae tantumque admota superbo
 vincitur Aeacidae, quantum premit ipsa sorores.
 Ut vero e tereti demisit nebrida collo
610 errantesque sinus hedera collegit et alte
 cinxit purpureis flaventia tempora vittis
 vibravitque gravi redimitum missile dextra,
 attonito stat turba metu sacrisque relictis
 illum ambire libet pronusque attollere vultus.
615 Talis, ubi ad Thebas vultumque animumque remisit
 Euhius et patrio satiavit pectora luxu,
 serta comis mitramque levat thyrumque virentem
 armat et hostiles invisit fortior Indos.
 Scandebat roseo medii fastigia caeli
620 Luna iugo, totis ubi somnus inertior alis
 defluit in terras mutumque amplectitur orbem.
 Consedere chori paulumque exercita pulsu
 aera tacent, tenero cum solus ab agmine Achilles
 haec secum: “Quonam timidae commenta parentis
625 usque feres? Primumque imbelli carcere perdes
 florem animi? Non tela licet Mavortia dextra,
 non trepidas agitare feras? Ubi campus et amnes
 Haemonii? Quaerisne meos, Sperchie, natatus
 promissasque comas? An desertoris alumni
630 nullus honos, Stygiasque procul iam raptus ad umbras
 dicor, et orbatus plangit mea funera Chiron?
 Tu nunc tela manu, nostros tu diriges arcus
 nutritosque mihi scandis, Patrocle, iugales:
 ast ego pampineis diffundere bracchia thyrsis
635 et tenuare colus – pudet haec taedetque fateri –
 iam scio. Quin etiam dilectae virginis ignem
 aequaequamque facem captus noctesque diesque
 dissimulas. Quonam usque premes urentia pectus
 vulnera teque marem – pudet heu! – nec amore probabis?”
640 Sic ait et densa noctis gavisus in umbra
 tempestiva suis torpere silentia furtis
 vi potitur votis et toto pectore veros
 admovet amplexus; vedit chorus omnis ab alto
 astrorum et tenerae rubuerunt cornua Lunae.
645 Illa quidem clamore nemus montemque replevit;
 sed Bacchi comites, discussa nube soporis,
 signa choris indicta putant; fragor undique notus
 tollitur, et thyrso iterum vibrabat Achilles,
 ante tamen dubiam verbis solatus amicis:
650 “Ille ego – quid trepidas? – genitum quem caerulea mater

- paene Iovi silvis nivibusque inmisit alendum
 Thessalicis. Nec ego hos cultus aut foeda subissem
 tegmina, ni primo te visa in litore: cessi
 te propter, tibi pensa manu, tibi mollia gesto
655 tympana. Quid defles magno nurus addita ponto?
 Quid gemis ingentes caelo paritura nepotes?”
 “Sed pater –”. Ante igni ferroque excisa iacebit
 Scyros et in tumidas ibunt haec versa procellas
 moenia, quam saevo mea tu conubia pendas
660 funere: non adeo parebimus omnia matri”.
 [vade sed eruptum celes taceasque pudorem.]
 Obstipuit tantis regina exterrita monstris,
 quamquam olim suspecta fides, et comminus ipsum
 horruit et facies multum mutata fatentis.
665 Quid faciat? Casusne suos ferat ipsa parenti
 seque simul iuvenemque premat, fortassis acerbas
 hausurum poenas? Et adhuc in corde manebat
 ille diu deceptus amor: silet aegra premitque
 iam commune nefas; unam placet addere furtis
670 altricem sociam, precibus quae victa duorum
 adnuit. Illa astu tacito raptumque pudorem
 surgentemque uterum atque aegros in pondere menses
 oculuit, plenis donec stata tempora metis
 attulit et partus index Lucina resolvit.